

**ΕΞΕΤΑΣΤΕΑ ΥΛΗ ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΑ ΙΣΤΟΡΙΑ- Α΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ- 6^ο «ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟ
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗΣ»- ΠΡΟΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΙΟΥΝΙΟΥ 2022**

I. ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΑ

Κεφάλαιο Β΄: Η Εποχή του Χαλκού

2. Ο Κυκλαδικός πολιτισμός, σ σ 21-22

Διδασκαλία της ενότητας με έμφαση στα ακόλουθα σημεία: Ταυτότητα - Χώρος - Χρονικά όρια Λόγοι - Παράγοντες ανάπτυξης Πολιτική οργάνωση Κυκλαδική τέχνη

Υποστηρικτικό υλικό: -Χάρτης της Ανατολικής Μεσογείου, ώστε να διαπιστωθεί η θέση των νησιών των Κυκλάδων σε σχέση με τον υπόλοιπο μεσογειακό χώρο και να επισημανθεί το γεωγραφικό πλεονέκτημα σε μια εποχή που η ναυσιπλοΐα γινόταν με μικρά πλεούμενα. - Εικόνες επιλεγμένων έργων κυκλαδικής τέχνης, ώστε να καταγραφούν από τους μαθητές και τις μαθήτριες τα συμπεράσματα αφενός για τα χαρακτηριστικά της κυκλαδικής τέχνης και αφετέρου για τη ζωή των Κυκλαδιτών.

3 Ο Μινωικός πολιτισμός 4. Η θρησκεία και η τέχνη των Μινωιτών, σ σ 23-28

Διδασκαλία με έμφαση στα ακόλουθα σημεία: Ταυτότητα - Χώρος – Χρονικά όρια Λόγοι- παράγοντες ανάπτυξης Κέντρα μινωικού πολιτισμού Ρόλος των ανακτόρων Κοινωνική και πολιτική οργάνωση Γραφή Καταστροφή μινωικού πολιτισμού – Η παρουσία των Μυκηναίων στην Κνωσό Θρησκεία Τέχνη

Υποστηρικτικό υλικό: -Χάρτης της Ανατολικής Μεσογείου, ώστε να διαπιστωθεί η θέση της Κρήτης και ειδικά των ανακτορικών κέντρων σε σχέση με τον υπόλοιπο μεσογειακό χώρο και να επισημανθεί το γεωγραφικό πλεονέκτημα σε μια εποχή που η ναυσιπλοΐα γινόταν με μικρά πλεούμενα

5 Ο Μυκηναϊκός κόσμος 6. Μυκηναϊκή θρησκεία και τέχνη, σ σ 29-35

Διδασκαλία των ενότητων με έμφαση στα ακόλουθα σημεία:

Ταυτότητα - Χώρος - Χρονικά όρια Λόγοι - παράγοντες ανάπτυξης Κέντρα Σχέση με Μινωικό πολιτισμό Κοινωνική οργάνωση Γραφή Αίτια κατάρρευσης Θρησκεία Απλή αναφορά στα χαρακτηριστικά αρχιτεκτονικά δημιουργήματα Τέχνη

Υποστηρικτικό υλικό: -Χάρτης του βιβλίου, ώστε να επισημανθούν οι οικονομικές και πολιτισμικές σχέσεις των Μυκηναίων

II. ΙΣΤΟΡΙΚΟΙ ΧΡΟΝΟΙ

Κεφάλαιο Γ΄: Ο ελληνικός κόσμος από το 1100 έως το 800 π.Χ.

1.Οι μεταβατικοί χρόνοι, σ σ 37-39

Συνοπτική παρουσίαση της ενότητας

Υποστηρικτικό υλικό: -Χάρτης, ώστε να παρουσιαστούν οι μετακινήσεις και η οριστική εγκατάσταση των ελληνικών φύλων στον χώρο του Αιγαίου.

Προτεινόμενη δραστηριότητα: -Σε έναν χάρτη της Ελλάδας και της Μικράς Ασίας να σημειώσετε (χρωματίζοντας με διαφορετικό χρώμα) τις περιοχές της οριστικής εγκατάστασης των ελληνικών φύλων. Για τις μικρασιατικές περιοχές, δημιουργήστε έναν τρίστηλο πίνακα (Αιολίδα, Ιωνία, Δωρική Εξάπολη) και σημειώστε τις σημαντικότερες ελληνικές πόλεις σε κάθε περιοχή.

2.Η πολιτισμική αναγέννηση, σ σ 40-41

Διδασκαλία της ενότητας με έμφαση στα ακόλουθα σημεία:

Δημιουργία ελληνικού αλφαβήτου

Γεωμετρική τέχνη

Υποστηρικτικό υλικό και προτεινόμενη δραστηριότητα: -Εικόνες έργων της γεωμετρικής περιόδου, ώστε να καταγραφούν τα κύρια χαρακτηριστικά της και σύγκριση με έργα του μυκηναϊκού πολιτισμού

Κεφάλαιο Δ΄ Αρχαϊκή Εποχή (800-479 π.Χ.)

1. Αποικιακή εξάπλωση, σ σ 43-44

Διδασκαλία της ενότητας με έμφαση στα ακόλουθα σημεία: Αίτια Β΄ Ελληνικού αποικισμού Κριτήρια επιλογής τόπου εγκατάστασης Συνέπειες αποικισμού

Υποστηρικτικό υλικό: -Χάρτες

Προτεινόμενες δραστηριότητες: -Διαμόρφωση πίνακα με τις κυριότερες ελληνικές αποικίες στη Μικρά Ασία, Εύξεινο Πόντο, Ιταλία

-Δραστηριότητα 2, του βιβλίου -Συζήτηση για διαφορές Α΄ και Β΄ Ελληνικού αποικισμού - Συζήτηση για λόγους μετανάστευσης από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα.

2. Η πόλη-κράτος και η εξέλιξη του πολιτεύματος, σ σ 45-47 Διδασκαλία της ενότητας με έμφαση στα ακόλουθα σημεία:

Συστατικά στοιχεία της πόλης-κράτους Ρόλος της οπλιτικής φάλαγγας στη διαμόρφωση της έννοιας του πολίτη Σειρά εξέλιξης πολιτευμάτων (απλή αναφορά/ διάγραμμα)

Υποστηρικτικό υλικό: -Χάρτης της αρχαίας Αττικής

3. Η Σπάρτη, σ σ 48-49

Διδασκαλία της ενότητας με έμφαση στα ακόλουθα σημεία:

Οι κοινωνικές τάξεις, Τα πολιτειακά όργανα Η εκπαίδευση των Σπαρτιατών

Υποστηρικτικό υλικό: -Χάρτης ώστε να γίνουν αντιληπτά τα όρια της πόλης- κράτους «Σπάρτη»

4. Αθήνα: Από τη βασιλεία στην αριστοκρατία 5. Αθήνα: Πορεία προς τη δημοκρατία, σ σ 50-53

Προτείνεται ενιαία διδασκαλία των δύο ενότητων, με έμφαση στα ακόλουθα σημεία:

Τα πολιτειακά όργανα του αθηναϊκού αριστοκρατικού πολιτεύματος

Τα κοινωνικά προβλήματα στην Αθήνα του 7ου αι. π.Χ. και η πορεία προς την επίλυσή τους Κυλώνειο άγος, νόμοι του Δράκοντα

Τα μέτρα του Σόλωνα: Σεισάχθεια και αλλαγές στο πολίτευμα

Η τυραννίδα του Πεισίστρατου

Οι μεταρρυθμίσεις του Κλεισθένη

Υποστηρικτικό υλικό: -Πηγές του σχ. βιβλίου και άλλες για τα μέτρα του Σόλωνα και του Κλεισθένη, ώστε να καταγραφούν τα προβλήματα και τα μέτρα του Σόλωνα προς αντιμετώπισή τους, αλλά και οι καινοτομίες του Κλεισθένη.

Προτεινόμενες δραστηριότητες: -Άσκηση 4 του βιβλίου. -Κατάρτιση πίνακα αποτίμησης της συμβολής του Σόλωνα και του Κλεισθένη στον εκδημοκρατισμό του αθηναϊκού πολιτεύματος

Συγκριτική δραστηριότητα (Σπάρτη - Αθήνα):

Κατάρτιση πίνακα στον οποίο να καταγράφονται ομοιότητες και διαφορές του αθηναϊκού και του σπαρτιατικού πολιτεύματος.

6. Οι πανελλήνιοι δεσμοί, σ σ 54-56

Συνοπτική παρουσίαση της ενότητας

Υποστηρικτικό υλικό: «Οι πανελλήνιοι αγώνες»

7. Πέρσες και Έλληνες: Δύο κόσμοι συγκρούονται 8. Η οριστική απομάκρυνση της περσικής επίθεσης, σ σ 57-62

Προτείνεται ενιαία παρουσίαση των δύο ενότητων με έμφαση στα ακόλουθα σημεία:

Αίτια, Αφορμή Φάσεις, κυριότερες μάχες, πρωταγωνιστές

Συνέπειες

Προτεινόμενες δραστηριότητες: -Δημιουργία πίνακα με αναφορά σε κάθε μάχη και τα σχετικά στοιχεία: Χρονολογία, πρωταγωνιστές, έκβαση, κύριοι λόγοι αυτής της έκβασης - Καταγράψτε τις συνέπειες της νίκης των Ελλήνων επί των Περσών για τον ελληνικό κόσμο και τον ευρωπαϊκό πολιτισμό.

Κεφάλαιο Ε΄: Η ηγεμονία της Αθήνας 1. Η συμμαχία της Δήλου - Η συμμαχία όργανο της αθηναϊκής ηγεμονίας, σ σ 68-70

Διδασκαλία της ενότητας με έμφαση στα ακόλουθα σημεία:

Σκοπός και τρόπος λειτουργίας της Συμμαχίας Στοιχεία που δείχνουν τη μετατροπή της συμμαχίας σε όργανο της αθηναϊκής δημοκρατίας

Υποστηρικτικό υλικό: -Γραπτές πηγές για την ανάδειξη των παραπάνω σημείων. Ειδικά για τη μετατροπή της συμμαχίας σε όργανο της αθηναϊκής ηγεμονίας, βλ.: Θουκυδίδου Ιστορία, 1.96-99 (επιλεγμένα αποσπάσματα)

2. Το δημοκρατικό πολίτευμα σταθεροποιείται - Ο Περικλής και το δημοκρατικό πολίτευμα 3. Η λειτουργία του πολιτεύματος – Οι λειτουργίες, σ σ 71-74

Διδασκαλία των δύο ενότητων με έμφαση στα ακόλουθα σημεία : Το πολιτικό πρόγραμμα του Περικλή

Τα πολιτειακά όργανα της αθηναϊκής δημοκρατίας και ο ρόλος του καθενός από αυτά

Οι «λειτουργίες»: τι ήταν, ποιες ήταν και ποιος ο ρόλος τους στη λειτουργία του κράτους

Υποστηρικτικό υλικό: -Πηγές του σχ. βιβλίου και άλλες για την ανάδειξη των παραπάνω σημείων

Προτεινόμενες δραστηριότητες: -Κατάρτιση πίνακα με τα πολιτειακά όργανα της αθηναϊκής πολιτείας την εποχή του Περικλή και συζήτηση για τον ρόλο τους -Άσκηση 4 του βιβλίου

4. Η συγκρότηση της αθηναϊκής κοινωνίας - Η καθημερινή ζωή 5. Η διαδικασία της μόρφωσης - Ο Αθηναίος και η εργασία - Η Αθήνα γιορτάζει, σ σ 75-81

Διδασκαλία των ενότητων με έμφαση στα ακόλουθα σημεία: Κοινωνικές ομάδες

Η αθηναϊκή οικογένεια

Η θέση των γυναικών

Διατροφή-ένδυση

Εκπαίδευση και δάσκαλοι

Επαγγελματικές δραστηριότητες Αθηναίων
Σημαντικότερες γιορτές

Κεφάλαιο Στ΄ Ηγεμονικοί ανταγωνισμοί και κάμψη των ελληνικών πόλεων (431-362 π.Χ.)

1. Τα αίτια και οι αφορμές του Πελοποννησιακού πολέμου-Ο Αρχιδάμειος πόλεμος 2. Η εκστρατεία στη Σικελία - Ο Δεκελεικός πόλεμος, σ σ 82-88

Προτείνεται ενιαία παρουσίαση των ενοτήτων, με έμφαση στα ακόλουθα σημεία:

Αίτια Αφορμές Φάσεις του πολέμου Τελική έκβαση

- Συνθήκη ειρήνης -Αποτελέσματα

Υποστηρικτικό υλικό -Επιλεγμένες πηγές από Θουκυδίδη και Ξενοφώντα, ώστε να αναδεικνύονται τα παραπάνω σημεία. -Χάρτης για αποτύπωση των πόλεων που συντάχθηκαν με τη Σπάρτη ή την Αθήνα και των κυριότερων συγκρούσεων.

Κεφάλαιο Ζ΄ Η ανάπτυξη της Μακεδονίας

1. Το κράτος της Μακεδονίας 2. Το κράτος της Μακεδονίας επεκτείνεται, σ σ 95-99

Συνοπτική παρουσίαση των ενοτήτων.

Αναλυτική διδασκαλία των ακόλουθων σημείων: Η μάχη της Χαιρώνειας Το Συνέδριο της Κορίνθου

Υποστηρικτικό υλικό: -Χάρτης: Η επέκταση του Μακεδονικού κράτους

3. Αλέξανδρος: Η κατάκτηση της Ανατολής, σ σ 100-101

Διδασκαλία της ενότητας με έμφαση στα ακόλουθα σημεία: Η πορεία του Αλέξανδρου-κυριότερες μάχες

Υποστηρικτικό υλικό: -Χάρτης, ώστε να παρακολουθηθεί η πορεία του Αλέξανδρου και οι κυριότερες συγκρούσεις με τους Πέρσες

Προτεινόμενη δραστηριότητα: -Δραστηριότητα 1 του βιβλίου

4. Το έργο του Αλέξανδρου, σ σ 102-103

Διδασκαλία της ενότητας με έμφαση στα ακόλουθα σημεία:

Η πολιτική του Αλέξανδρου για τη διακυβέρνηση της αυτοκρατορίας του

Τα ενοποιητικά στοιχεία της οργάνωσης του κράτους του

Υποστηρικτικό υλικό: -Πηγές σχ. βιβλίου (σσ. 100, 102) ή άλλες, ώστε να αναδειχθεί η σημασία των μέτρων και των θεσμών που εφάρμοσε ο Αλέξανδρος για τη διακυβέρνηση του κράτους του. - «Διαδραστικός χάρτης – χρονολόγιο της εκστρατείας του Μ. Αλεξάνδρου»

Καλό, χαρούμενο, δημιουργικό αποτελεσματικό διάβασμα και καλή επιτυχία!

Η Διευθύντρια

Οι Διδάσκοντες: Γιώργος Χαβιαράς

Ευδοξία Ισηδωρίδου

Καλλιρρόη Μαρκώνη